

Sales agent /tarptautinis filmų pardavimo agentas/ – kompanija, veikianti kaip tarpininkaujantis agentas tarp prodiuserio, kuris paleidžia į kino rinką savo filmą, ir filmų platintojų, kuriems suteikiama licencija rodyti filmą savo šalyje ar regione.

Satellite broadcasting /palydovinė transliacija/ – TV programų transliacija palydoviniais ryšiais, galinti apimti labai plačias teritorijas.

Scene /filmo scena/ – vienas filmo planas ar seka planų, vykstančių toje pačioje vietoje, tuo pačiu laiku, susijusių logiškai ir dramaturgiškai, dažnai nufilmuotų naudojant tą patį apšvietimą, dekoracijas, garsą.

Scenery /dekoracijos/ – veiksmo vietą imituojančios filmo aikštelės sudedamosios dalys.

Score /filmo muzika/

Screen /ekranas/ – pagamintas iš įvairių medžiagų (pvz., medžiagos, plastiko, stiklo) įvairaus dydžio baltas paviršius, kuriame atsispindi projektorius šviesa ir rodomi filmo vaizdai. Ekране taip pat gali būti rodomi video ar skaitmeniniai vaizdai.

Screening /kino seansas/ – filmo demonstracija, paprastai kino teatre.

Script, screenplay /scenarijus/ – nuoseklus filmo veiksmo aprašymas, su dialogais, išsamiai aprašant kiekvieną filmo sceną, pagal kurį vėliau kuriamas filmas. Yra keletas scenarijų rūšių: **1)** literatūrinis; **2)** režisūrinis (su techninėmis nuorodomis, pvz., interjeras/eksterjeras, diena/naktis, ar yra personažas kadre, kaip juda kamera, kokie planai, specialūs efektai ar garsai reikalingi etc.). Ankstyvojo kino laikotarpiu scenarijaus nebuvo. Jie atsirado ilgėjant filmo trukmei, kad prodiuseris galėtų apskaičiuoti filmo sąmatą ir kontroliuoti režisieriaus darbą.

Script editor /scenarijaus redaktorius, konsultantas/ – prodiuserio samdomas profesionalas, kurio užduotis – perskaičius ir išanalizavus scenarijų, pateikti pasiūlymus, kaip jį patobulinti, ir dirbant kartu su autoriumi, prodiuseriu bei režisieriumi pateikti naują scenarijaus versiją. Scenarijaus konsultantą gali skirti ir filmą finansuojantis fondas. Televizijos turi nuolatinius filmų ir laidų scenarijų redaktorius.

Second unit /antroji filmavimo grupė/ – savarankiška papildoma filmavimo grupė, kurios darbai nėra būtinas režisieriaus ar pagrindinių aktorių dalyvavimas. Reikalinga paraleliniams filmavimo darbams, kad filmavimas vyktų greičiau ir ekonomiškiau: pvz., atskirai nufilmuoti kaskadininkų triukus, filmuoti scenas, vykstančias kitose aikštelėse ir kt.

Selective support-Distribution /filmų platavimo atrankinė schema/ – viena iš MEDIA paramos platintojų grupėms schemų, skirta remti neseniai sukurtų Europos filmų platinimą ir propagavimą. Skirtingai nuo automatinės

schemos, parama skiriama konkreto filmo, kurį įsigyja skirtingų teritorijų platintojai, platinimui.

Sequel /tęsinys/ – filmas, kuriame toliau rutuliojasi ankstesniame filme prasidėjęs veiksmas.

Sequence /epizodas/ – scenų seka arba viena scena, kurioje vyksta vienas autonomiškas, ryškus dramaturginis veiksmas toje pačioje vietoje tuo pačiu laiku.

Serial /serialas/ – filmas, kurio veiksmas padalintas į epizodus (serijas), rodomus vienas po kito kartą ar kelis kartus per savaitę. Mėgstamas serialų žanras – melodrama.

Series (vns.) /serijos/ – filmo dalys, kurias sieja tema, veikėjai, tačiau yra pakankamai savarankiškos: pasakojami skirtingi nutikimai, o pačių serijų veiksmas tarpusavyje nesusijęs. Nepainioti su serialu.

Set /filmavimo aikštelė/ – vieta, kur filmuojamas filmas. Kartais filmavimo aplinka, dekoracijos sukuriamos, kartais būna natūralios.

Shooting script /galutinis scenarijus/ – paskutinė filmo scenarijaus versija su visomis techninėmis filmavimo detalėmis ir nuorodomis: kaip juda kamera, kokio stambumo ir trukmės planai, šviesa, dialogų intonacijos, garsinė aplinka ir t.t.

Short film /trumpo metražo filmas/ – vaidybinis, dokumentinis, animacinis ar eksperimentinis filmas, kurio trukmė ne ilgesnė nei 30 min. Dažnai trumpo metražo filmus kuria kino debiutantai. Trumpo metražo filmai suteikia didesnę kūrybinę laisvę, galimybę eksperimentuoti.

Shot /planas/ – mažiausias filmo struktūros vienetas, iš kurio (-ių) sudaryta scena, iš scenų – epizodas, iš epizodų – filmo veiksmas. Planas gali būti įvairios trukmės (trumpas ar ilgas) ir stambumo (labai stambus planas, stambus planas, vidutiniškai stambus planas, vidutiniškai planas, vidutiniškai bendras, bendras planas, labai bendras planas). Kitas veiksnys, turintis įtakos plano prasmei suprasti, yra kameros rakursas (aukštas, žemas ir kt.).

Showreel /parodomoji medžiaga/ – bet kokio formato (VHS, CD, DVD ir kt.) trumpa (5-15 min.) audiovizualinė reklaminė pristatomoji medžiaga: filmo ištraukos ar atskirų kino kūrėjų – režisierių, operatorių – darbų fragmentai.

Slate funding /projektų paketo finansavimas/ – MEDIA paramos mechanizmas parengiamiesiems darbams vykdyti, kai paramą gauna vidutinio dydžio gamybos kompanijos, kurios turi tarptautinę patirtį ir finansines galimybes tuo pačiu metu vykdyti nuo 3 iki 9 projektų.

Slot – nustatytas pastovus laikas TV ar radijo laidų programoje tam tikros kategorijos filmams ar laidoms.

SME /SVV – smulkus ir vidutinis verslas/ – pagal ES standartus kompanijos, kuriose dirba iki 50/250 darbuotojų, o apyvarta neviršija 10 mln./50 mln. eurų. ES parama audiovizualiniame sektoriuje yra orientuota į SVV, taip pat į mažas kompanijas (<10 darbuotojų, <2 mln. eurų), siekiant didinti jų konkurencingumą.

Sound /garsas/ – garsinė triukšmo, žodžių ir muzikos visuma kine. Garsas lydi filmo vaizdus, sudarydamas įvairias kombinacijas tarp garso ir vaizdo: išryškina vaizdą, sudaro jam kontrastą, yra sinchroniškas arba nesinchroniškas. Garsas gali

būti įrašomas filmavimo metu ir sinchronizuojamas su vaizdu arba įrašomas vėliau.

Soundtrack /garso takelis/ – 1) filmo garso takelis; 2) populiariausių filmo dainų ar melodijų rinkinys, albumas, skirtas pardavimui.

Special effects /specialieji efektai/

– 1) fotografinės, optinės, mechaninės, akustinės, elektros ar skaitmeninės priemonės, naudojamos sukurti vaizdiniam ar garsiniams triukams; 2) planas ar scena, kurie sukuriami naudojant išvardytas priemones.

Star /kino žvaigždė/ – aktorius (-ė), išgarsėję vaidindami pagrindinius vaidmenis kino filmuose; jų dalyvavimas filme žada didelę komercinę sėkmę. Terminas atsirado maždaug 1910 m. JAV, vėliau išplito Europoje. Holivude susiformavo net „žvaigždžių sistema“. Kino žvaigždės statusas pradėjo formuotis populiarėjant kino menui, žiūrovams vis labiau smalsaujant, kokie žmonės kuria pagrindinius vaidmenis.

State aid to cinema and TV productions /valstybės parama kino ir televizijos gamybai/

– valstybės skiriamos lėšos kino ir TV gamybai. Valstybinę paramą kinui ir televizijai ES šalyse sąlygoja keli veiksniai: industrija, kuriai turi galioti rinkos ir neiškreiptos konkurencijos taisyklės (Pasaulio prekybos organizacijos priimti sprendimai), tačiau, antra vertus, audiovizualiniai kūriniai yra pripažįstami svarbia kultūros dalimi, o kultūros rėmimas įtvirtintas Amsterdamo sutartyje. Nors EK remiasi tam tikrais kriterijais (remiama produkcija privalo turėti kultūrinę vertę; prodiuseris privalo turėti teisę išleisti bent 20% filmo biudžeto užsienyje; parama negali viršyti 50% gamybos biudžeto ir pan.), tačiau kiekvienos šalies kompetencija – nuspręsti, kokios paramos gali sulaukti mažo biudžeto ir nekomerciniai filmai, kuriems galima netaikyti minėtų kriterijų. Naujoje MEDIA programos kartoje numatomas glaudesnis ES paramos mechanizmas ir nacionalinių kino rėmimo institucijų bendradarbiavimas.

Step outline /pakopiniai scenarijaus metmenys/

– išplėstinė filmo scenarijaus santrauka, kurioje papasakojama filmo istorija, pateikiamos dialogo ištraukos. Patogumo dėlei scenos sunumeruotos (dėl to ir vadinama „pakopine“ santrauka). Išsamesnis ir detalesnis dokumentas už scenarijaus metmenis (*outline*) ir pristatymą (*treatment*), paskutinis etapas iki scenarijaus.

Stills /nuotraukos/ – reklaminiais tikslais nufotografuotos filmo scenos.

Story /pasakojimas/ – filmo siužetas, fabula.

Storyboard /kadruotė/ – iliustruotas piešiniais filmo ar reklamos scenarijus, kuriame nupieštas kiekvienas filmo planas.

Story synopsis /siužeto sinopsis/ – trumpas (1-2 psl.) filmo įvykių išdėstymas, nepristatinėjant išsamiai filmo veikėjų, skirtas pristatyti projektą ieškant finansavimo.

Studio /studija/ – 1) kompanija, kuri finansuoja, prodiusuoja ir platina filmus; 2) patalpa, pastatas ar pastatų kompleksas, kur gaminami filmai.

Subjective camera /subjektyvi kamera/

– kamera, filmuojanti taip, kad veiksmas matomas kurio nors veikėjo akimis. Aukštas ar žemas kameros žvilgsnis parodo, iš kur veikėjas žiūri, kaip apžvelgia sceną. Subjektyvi kamera

suteikia galimybę žiūrovui sutapatinti savo žvilgsnį į vykstantį filmo veiksmą su personažo žvilgsniu.

Subtitles /subtitrai/ – kadro apačioje esantis tekstas. Paprastai tai yra dialogų vertimai iš vienos kalbos į kitą arba nuorodos į veiksmo vietą ar laiką (pvz., „Po metų“).

Supporting role /antraplanis vaidmuo/ – 1) antro plano vaidmuo; 2) aktorius, vaidinantis antro plano vaidmenį.

Synopsis /sinopsis/ – labai trumpas (3-5 sakiniai) filmo aprašymas, kuriame išdėstomi pagrindiniai įvykiai, pristatomi svarbiausi personažai. Gali būti itin glaustai nusakytos pagrindinės filmo intencijos, stilius.